

Zdravý človek má tisíc želaní, chorý iba jedno...., alebo čo je to šťastie?

Vážení spoluobčania,

k napísaniu tohto úvodníka ma vedú spomienky na nezabudnuteľné stretnutie so vzácnymi ľuďmi.

Vrátim sa v spomienkach o tri týždne dozadu, keď sa pred hotelom Plejsy konali „Medzinárodné majstrovstvá vo varení a jedení halušiek“. Po ich zdarnom ukončení som sa venovala našim vzácnym, vystupujúcim umelcom z Bratislavy, pánom Bázlikovi, Dudíkovi a Dobříkovi. Večer som ich uviedla do spoločenskej miestnosti hotela, kde práve vystupovali dvaja speváci z Košíc: Petra Dakaj a Arpád Csete. Ich spev nás zaujal a prisadli sme si k deťom a mladým ľuďom, ktorí so záujmom počúvali šansóny v ich podaní. Len tak pre moje potešenie som poprosila pána Dudíka a Bázlika, aby aj oni niečo zahrli. Zdvorilo moju žiadosť odmietli, že sú unavení a nemajú práve pri sebe svoje hudobné nástroje. Po chvíli Petra a Arpád prestali spievať a pred nás vystúpil mládenec, o ktorom sme si pomysleli, že čo je to za „frajera“ s vyholenou hlavou a štýlovo posunutou šiltovkou. Medzitým k nám prišla Petra a upozornila nás, že tento chlapec, ktorý sa práve pripravuje na vystúpenie je veľmi nadaný raper a práve ukončil chemoterapeutickú liečbu. Počas jeho vystúpenia sa nám všetkým oči zaliali slzami a vtedy som si uvedomila hlbokú pravdu. **Zdravý človek má tisíc želaní, chorý len jedno.... Tento mladý človek túži žiť, žiť, ako obyčajný človek, ktorý každé ráno chce uvidieť slnko.**

Jeho vystúpenie nebolo vôbec smutné, alebo pesimistické. Avšak počť z úst mladého človeka, ako sa teší na každý nový deň a ďakuje za každý prežitý deň, ako si váži život, ako sa dokáže tešiť aj z bežných vecí a maličkostí, ktoré si zdraví ľudia ani neuvedomujú a berú všetko ako samozrejmosť,

musí zanechať v každej ľudskej duši hlbokú stopu.

Po jeho vystúpení nám Petra prezradila, že tieto deti a mladí ľudia sediaci okolo nás sú onkologickí pacienti a ona s Arpádom ich zobrala na štvordňový výlet, aby aspoň na chvíľu zabudli na svoju chorobu a boli šťastní. Takéto pobyty onkologicky chorých detí Petra s Arpádom zabezpečujú dvakrát do roka, bez nároku na akúkoľvek odmenu, na vlastné náklady za pomoci rôznych sponzorov, ktorí im so zabezpečovaním takýchto pobytov pomáhajú.

Keď som opätovne poprosila pánov umelcov z Bratislavy, aby deťom zahrli, bez váhania a bez slova, nehladiac na únavu sa postavili a išli hrať. Pán Bázlik si sadol za Arpádove varhany a pán Mirko Dudík si išiel zobrať z izby svoje vzácne husle. Deti z hrájúcich umelcov nespustili oči a pri veselých tónoch hudby spolu s Petrou začali tancovať. Keď som sa na Petru obrátila s otázkou, ako jej môžem pomôcť, len ma poprosila, aby sme si objednali ich vystúpenie a oni z týchto zarobených peňazí znova zorganizujú pre deti výlet. Už teraz sa teším na ich koncert na našom Krompašskom jarmoku nie len preto, že krásne hrajú a spievajú, ale najmä preto, že budú hrať, aby iných ľudí urobili šťastnými.

Vážení spoluobčania, nedá mi, aby som nepoukázala na nás, večne nespokojných, ufrfláných a nahnevaných ľudí. Hneváme sa na každého a na všetko. S ničím nie sme spokojní. Závidíme iným a stále svoj život a životné situácie prirovnávame k životu arabských šejkov, milionárov, k životu rôznych mediálne známych celebrit, k úspešným bohatým podnikateľom, alebo politikom. Vidíme na nich len to pozlátko, ale nevieme, aké v skutočnosti majú problémy a či im to bohatstvo, sláva a úspech prináša šťastie.

Milí spoluobčania, pokúsme sa na chvíľu

zastaviť a porozmýšľajme, či náš život je až taký zlý. Či tie malichernosti, ako je nepokosená tráva vedľa bytového domu, hluční susedia, alebo málo peňazí na dovolenku, prípadne na pivo je to najdôležitejšie v živote, čo nás trápi, čo potrebujeme. Skúsme svoje problémy a svoj život porovnať so životom ľudí, ktorí stratili svoje rodiny, domovy, zdravie. Denne nadobúdam pocit, že si nevážime ani to, čo máme, netešíme sa z každého prežitého dňa, ako ten mladý raper. Umárame sa a hľadáme šťastie kde – kade po svete. Cestujeme po krajinách, chodíme po horách, plávame po oceánoch, ponárame sa do mora a myslíme, že tam nájdeme to vytúžené šťastie. Hľadáme ho tam, kde ho najstť nemôžeme: v bohatstve, v sláve, v materiálnom dostatku. Až nakoniec zistíme, že k tomu, aby sme boli šťastní, veľa netreba. Nepotrebujeme prejsť celý svet, nemusíme byť milionármi. **Skutočné šťastie je v obyčajnom ľudskom porozumení. Šťastím je, keď iného človeka urobíte šťastným.**

Milí čitatelia Krompašského spravodajcu, pri písaní tohto článku som si spomenula na pieseň, ktorú začiatkom sedemdesiatich rokov naspievala Naďa Urbánková. Autorom textu bol Jiří Grossman, ktorý práve pri písaní tohto textu bojoval so zákerou chorobou. A svoj životný boj zakrátko prehral.

(pokračovanie na 2. strane)

■ Čo je to šťastie?

■ Začiatky Slovenského novinárstva v Amerike

■ Rodí sa čoraz viac detí

■ Medzinárodné majstrovstvá vo varení a jedení halušiek

■ Kam cez prázdniny v Krompachoch

■ Futbalisti hodnotia sezónu

(dokončenie z 1 strany)

ZDRAVÝ ČLOVEK MÁ TISÍC ŽELANÍ, CHORÝ IBA JEDNO..., ALEBO ČO JE TO ŠŤASTIE?

Prosím prečítajte si text piesne

„Závidím“:

Keby si bol kráľom a mohol mi dať

len akoby darom svoju zem alebo štát

Keď kúpiš mi zámok a zo zlata štít

a zbierku všetkých známok ja nebudem

chcieť

Veď ja chcem len žiť ako žiť sa má a o nič viac

Je to len moja túžba šialená a tej chcem povedať:

Závidím riekam, vidím ich tiecť
závidím chlebo, cítim ich piecť
závidím ohňom voňavý dym
závidím ružiam a nepochodím
závidím včelám medový raj
závidím aprílu, že privádza máj

Modrému mráčku voľnosť závidím

a to vec je zlá

Študentov v sáčku lásku závidím
a to vec je zláZávidím cestám, že môžu viesť
závidím stromom okolo ciest
závidím lúkam augustový žiar
závidím horám potokov párzávidím husliam strieborný hlas
závidím moriam priestor a čas

Modrému mráčku voľnosť závidím

a to vec je zlá

Študentov v sáčku lásku závidím
a to vec je zlá

Závidím riekam

Závidím im

Závidím cestám

Závidím im

Závidím horám

Závidím im

Závidím moriam

ávidím im

Ing. Iveta Rušinová, primátorka mesta

ÚRADNÉ HODINY MESTSKÉHO ÚRADU
V MESIACHOCH JÚL A AUGUST 2015

S platnosťou od 9.7.2015 budú úradné hodiny mestského úradu v mesiacoch júl a august 2015 upravené nasledovne:

Pondelok: 7:00 - 12:00 hod. 13:00 - 15:00 hod.

Utorok: 7:00 - 12:00 hod. 13:00 - 15:00 hod.

Streda: 7:00 - 12:00 hod. 13:00 - 16:00 hod.

Štvrtok: nestránkové hodiny 13:00 - 15:00 hod.

Piatok: 7:00 - 12:00 hod. 13:00 - 14:00 hod.

DONEBA
fest #2015

Areál pred Hotelom Plejsy | Krompachy
22. august 2015 (sobota) | štart - 17:00
vstup - 2eur (predpredaj 1eur / Msu Krompachy)

Head 'n' Heal Bod Omylu
Kowal Chicks Comez Rodeez
Fuera Fondo Cellmates
The Paranoid

organizátor & partner

Mesto KROMPACHY AFL Vojvodina

Pozývame Vás na

**DNI
MESTA
KROMPACHY**
v dňoch 20. - 26.9.2015,

ktorých súčasťou bude aj

**XXIV.
Krompašský jarmok**
(24.-26.9.2015)

Bližšie informácie
Vám poskytneme už v ďalšom čísle Krompašského spravodajcu.

Spoločenská
rubrika

JUBILANTI

Srdečne blahoželáme jubilantom, ktorí sa v júli dožívajú:

90 rokov

Anna Kalinajová

85 rokov

Ludovít Znak

Anna Majchrovičová

Libuše Zavřelová

Mária Bochnová

80 rokov

Július Tkáč

Rudolf Štancel

75 rokov

Anna Ludviková

Ján Hodermanský

Anna Hvizdošová

Anna Susová

Mária Žižlavská

Anna Nagyová

70 rokov

Mária Horváthová

Anna Dupkalová

Anna Bartošová

Ján Žiška

Štefan Maňovský

Narodenia v júni

Diana Holubová

Nina Kussová

Zdenka Macková

Roland Pokuta

Simona Šimoňáková

Matias Münnich

Úmrtia v júni

Peter Brutovský

Gejza Dunka

ZAČIATKY SLOVENSKEHO NOVINÁRSTVA V AMERIKE

130. VÝROČIE ZALOŽENIA PRVÝCH TLAČENÝCH AMERIKÁNSKO-SLOVENSÝCH NOVÍN

História slovenského novinárstva v Amerike začína v roku 1885, keď Ján Slovenský a Július Wolf vydali (hektografom) v Pittsburghu prvý časopis - Bulletin (vyšlo 22 čísiel). Prvými tlačenými novinami sa stali Amerikánsko-slovenské noviny (1. číslo vyšlo 21. októbra 1886). Tak sa začínali písať dejiny slovenského novinárstva v Amerike, ktoré sa stalo jedným z hlavných pilierov americko-slovenského národného života.

Zakladatelia prvých novín Slovákov v Amerike, krompašskí rodáci Ján Slovenský (1856-1900) a Július Wolf (1859-1936), ktorí prišli do Ameriky v roku 1879, sa stali nestormi slovenského novinárstva v Amerike. Janko Slovenský, pôvodným povoláním učiteľ, po niekoľkých rokoch ťažkej fyzickej práce dostal úradnícke miesto na rakúsko-uhorskom konzuláte v Pittsburghu. Po prvých osobných i písomných kontaktoch s krajanmi začal uvažovať o forme pomoci mnohým prisťahovalcom, ktorí sa ťažko zorientovali v Novom svete neovládajúc anglický jazyk. Ján Slovenský spomína na toto obdobie:

„V dennom spojení s naším ľudom jak listovne tak osobne za 5 rokov mal som zriedkavú príležitosť pozorovať, čo náš ľud potrebuje a jak zmýšľa. V dennej korešpondencii bolo ustavične mnoho podivných otázok, na ktoré žiadali odpoveď (napr. „Či pravda, že americký dolár už nebude viac platný ako uhorská zlatovka? Či pravda, že po 4. júli žiaden Slovák prácu nedostane a keď do mesiaca sa nevyprace z Ameriky, utratí život?“). Mnoho ráz došli za mnou prisťahovalci a prosili ma, aby sme im otca, brata, sestru lebo matku našli, ponač stratili adresu, alebo si ju vôbec nedoniesli. Pracujúc medzi podobnými okolnosťami, človek si

neraz žiadal mať slovenský časopis, aby ľud mohol nejakého vysvetlenia a poučenia obdržať. A tak listovne som zdelil krajanom na všetky strany, že budem raz do týždňa vydávať Bulletin, donášajúci správy zo starého kraja a vôbec zo sveta a zasielať ho budem za 10 centov.(...) Asi 20 čísiel videlo svetlo Božie, keď som oznámil čitateľom, že s vydávaním Bulletinu prestanem a žeby mali trpezlivosť, že vydám noviny na 8 stranách. Jak ľahko to išlo sľúbiť, ale sľub dodržať to išlo ťažšie. S novinárstvom, tlačiarňou, s literami nikdy som sa nezapodieval.“

My szvetloszcz chceme, nych szemnoszcz osztava. Idzme napredok Ungare! Týmto heslom sa prihovárati čitateľom vydavateľa novín, ktorým dali názov **Amerikánsko-slovenské noviny**. Názov so slovenskou transkripciou sa udomácnil neskôr, pôvodne ho písali maďarským pravopisom a v šarišskom nárečí: **Amerikanszko-szlovenske Novini**. Keďže zakladatelia novín boli Spišiaci z Krompách, pre súčasníkov vystáva otázka: Prečo práve v šarišskom dialekte? Na túto otázku odpovedá J. Slovenský (Národný kalendár NSS na r. 1927):

„Medzi 1000 listami obdržanými od krajanov, našiel by snád jeden písaný list s čiarkami a 999 bolo písano v šarištine. Z toho mohlo sa uzavrieť, že noviny započaté v spisovanej slovenčine sotva by tu boli obstáli. Plán zakladateľov bol postupne zavádzať spisovnú slovenčinu pomaly, krok na krok, čo sa i stalo vzdor tomu, že protesty sa hrnuli zo všetkých strán, hovoriac, že ľud, nie je v stave nové písmo porozumieť.“

To, že bolo písané maďarským pravopisom, je len výsledkom stavu školstva vo vtedajšom Uhorsku. Maďarčinu vtĺkali do hlavy aj všetkým slovenským deťom v školách, takže našim vy-

sťahovalcom bol zrozumiteľnejší, ako ten slovenský! Poslanie Amerikánsko-slovenských novín v prvých rokoch redigovania (J. Slovenským a J. Wolfom) Rovnianek nazval obdobím prebúdzania duševného života prisťahovalcov, a to národné, ktoré uprednostňoval Rovnianek, nastalo o niekoľko rokov neskôr.

Prispela k tomu udalosť, ktorá urýchlila zmenu transkripcie i celkového poslania novín. V roku 1889 vyhorela kancelária redakcie Amerikánsko-slovenských novín. Ján Slovenský o tejto udalosti oboznamuje listom zakladateľa novín Slováka v Amerike A. S. Ambroseho:

Pittsburgh 16. mája 1889

Ctený Pane!

Dňa 13. mája povstal oheň v našej kancelárii. Všetko padlo tomu za obeť. Prosíme ich, aby v tom láskave upovedomili odberateľom Am. slovenských novín, aby za pár týždňoch na vytrvaní boli, kým dajako poriadky urobí v stave budzeme. S úctou John Slovensky Krach novín zachránil Peter V. Rovnianek, ktorý v tom období začína čoraz častejšie prejavovať svoje vodcovské kvality a novinárske schopnosti. Preto o spoluprácu pri vydávaní novín požiadali práve jeho. Peter

V. Rovnianek (Zápisky za živa pochovaného), na toto obdobie, keď sa stal majiteľom týchto novín, spomína:

„Náhle dostal som sa k novinám, započal som postupné opravy. Prvou bolo zrušenie maďarského pravopisu: Amerikanszko-Szlovenszke Novini vymenené boli na Amerikánsko-slovenské noviny a dostali ihneď novú hlavičku.“

Nastalo aj obdobie šírenia osvedy a návykov k pravidelnému čítaniu tlače. O tom opäť P. Rovnianek:

„Národ začal privykať na čítanie a prebúdzalo sa v ňom ľudské povedomie, zmysel pre dobré, krásne a šlachetné. Pomaly, veľmi pomaly napredovalo. Ťažkosťi tisíce, ľud z väčšej čiastky nevedel čítať a často sa stalo, že človek s novinami musel dostať šlabikár, aby patričný abecedu sa naučil a potom slabikoval z novín.“

Amerikánsko-slovenské noviny si postupne získali dobré meno, široký okruh čitateľov. Prebúdzali k národnému životu slovenských prisťahovalcov v Amerike a k hrdosti na svoj pôvod. V roku 1894 sa zmenili z týždenníka na noviny vychádzajúce trikrát v týždni a ich vydavateľstvo sa vypracovalo na jedno z najväčších tlačiarenských podnikov v USA pre cudzojazyčnú tlač.

V roku 1889, keď sa stal majiteľom Rovnianek, noviny mali 1700 predplatiteľov. V roku 1895 sa ich počet zvýšil na 8000, čo nemal v tom čase žiaden časopis na Slovensku (Národné noviny v tom čase mali na Slovensku 500 predplatiteľov). Neskôr si predplácalo Amerikánsko-slovenské noviny až 30 000 slovenských prisťahovalcov. Redaktori novín patrili k špičke slovenskej žurnalistiky v Amerike. Patrili k nim: Peter Rovnianek, Július Wolf, A. S. Ambrose, Július Žorna-Horský,

(pokračovanie na 4 strane)

ZAČIATKY SLOVENSKEHO NOVINÁRSTVA V AMERIKE

(dokončenie z 3 strany)

Gustáv Maršall Petrovský, Edo Schwartz-Markovič, Ján Kadlečík, Ignác Gessay, J. A. Ferienčík, Karol Salva, Karol Štiasny a ďalší.

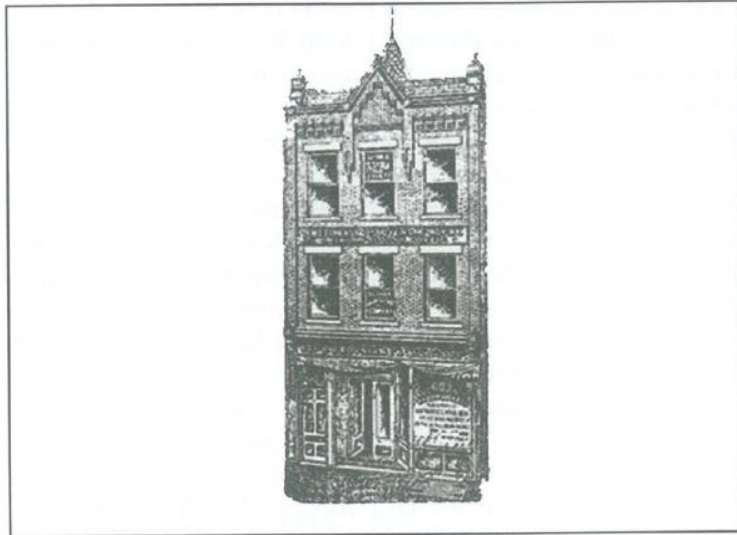
Prednosťou novín bola úzka spolupráca so Slovenskom.

P. V. Rovnianek získal pre noviny takých prispievateľov, ako bol dr. Pavol Blaho, F. V. Sasinek, I. Žiak-Somolický.

V týchto novinách, ktoré kolportovali na Slovensko, uverejňovali aj články, príhovory a listy aj spisovatelia zo Slovenska, ktorí v nich vzdávali hold záslužnej národoveckej práci americko-slovenských novinárov. Treba však poznamenať, že Rovnianek získal celú plejádu prispievateľov z radov slovenských novinárov a spisovateľov i tým, že príspevky spisovateľov zo Slovenska honoroval. V novinách uverejňovali básne, poviedky (P. O. Hviezdoslava, S. H. Vajanského, E. M. Šoltésovej, Ludmily Podjavorinskej atď.) a tým sa dostávali hlbšie do povedomia širšej vrstvy Slovákov v Amerike, ktorá pred odchodom na americký kontinent o nich ani nechyrovala.

Amerikánsko-slovenské noviny (s humoristickou prílohou Strigôň) sa stali tlačovým orgánom amerických Slovákov. Po zakla-

daní prvých ústredných spolku, Národného slovenského spolku - v roku 1890 a spolku slovenských žien v Amerike Živeny 1893, do vzniku vlastných spolkových orgánov slúžili na

informovanie aj o ich spolkovéj činnosti.

Pod vedením Rovnianka v novinách odznali ostré protesty proti násilnej maďarizácii na Slovensku, a preto sa stali trňom v oku maďarských vládnych kruhov v Uhorsku. Pre nekompromisné slovenské stanovisko im už v roku 1893 odňali poštovú dopravu do Uhorska a na ich paralyzovanie vynakladala maďarská vláda veľké finančné prostriedky. Noviny sa im však

zastaviť nepodarilo, i keď vynaložili na to veľa úsilia a nebolo výnimkou, keď vysielali do Ameriky svojich agentov, ktorí mali za úlohu šíriť protislovenskú propagandu v novinách a

dokonca financovali založenie konkurenčných novín. V roku 1894 sa obrátili maďarské úrady na pittsburskú políciu, aby Amerikánsko-slovenské noviny zakázala a zatvorila jej redaktora P. Rovnianka. Aféra, do ktorej bol zapojený aj rakúsko-uhorský konzulát, však skončila fiaskom pre žalobcov, pretože v Amerike platili zásady slobody tlače a politického vyznania. Amerikánsko-slovenské noviny začali upadať až po krachu

bánk a podnikov P. Rovnianka v roku 1911. Ale ani v tomto kritickom období úplne nezánikli. Prvým krokom k ich zániku bolo následné degradovanie Rovnianka a zmena názvu novín (Americko-slovenský bulletin, Americko-slovenský svet), až napokon v roku 1922 prestali vychádzať. V tom čase však už mali Slováci v Amerike okrem početných týždenníkov, dvoj-týždenníkov a mesačníkov aj šesť slovenských denníkov.

Amerikánsko-slovenské noviny redigované v duchu martinických Národných novín položili základ slovenskému novinárstvu v Amerike. Koľko obetavej práce si vyžiadalo zakladanie, redigovanie vydávanie ďalších vyše dvesto titulov slovenskej tlače, ktoré vyšli na pôde Spojených štátov amerických ťažko, vystihnúť niekoľkými vetami. Aj medzi nimi bola konkurencia, novinárska prestíž, boj o pravidelných predplatiteľov. Spájalo ich však navzájom jedno spoločne puto - láska k Slovensku. I vďaka nej niektoré - **Slovák v Amerike** (1889), **Jednota** (1891) - **Národné noviny** (1910), **Slovenský katolícky Sokol** (1911) - vychádzajú nepretržite.

A. Grondželová

MEDZINÁRODNÉ MAJSTROVSTVÁ VO VARENÍ A JEDENÍ BRYNDZOVÝCH HALUŠIEK

Humanitná spoločnosť „HUMANITA PRE ŽIVOT“ Spišské Vlachy, Mesto Krompachy a hotel Plejsy usporiadali 18. ročník Medzinárodných majstrovstiev Slovenska vo varení a jedení bryndzových halušiek.

V poradí už 18. majstrovstvá Slovenska vo varení a jedení bryndzových halušiek sa uskutočnili v sobotu 27. júna 2015 pred hotelom Plejsy v Krompachoch.

Na súťažný deň plný gurmánskych objavov, dobrej pohody a „haluškových zblížení“ Slovákov z domova i zahraničia, ako aj hostí - priateľov z blízkej či ďalej cudziny pozvali úprimne organizátori podujatia - Humanitná spoločnosť „Humanita pre život“ Spišské Vlachy, Mesto Krompachy a Hotel Plejsy v Krompachoch. Celé podujatie sa nieslo pod záštitou JUDr. Zdenka Trebušu, predsedu košického samosprávneho kraja. Pekné slnečné počasie, dobrá zábava, ešte lepšie bryndzové halušky - to všetko nechýbalo na haluškových majstrovstvách. Zmyslom týchto majstrovstiev je popularizácia nášho národného jedla a tiež aj pomoc handicapovaným deťom.

(pokračovanie na 5 strane)

Krajania - „haluškári“, sa zišli vo veľkom počte, aby si zasúťažili, zapapkali a ukázali svoj kuchársky kumšt prepojený s kreatívnou

MEDZINÁRODNÉ MAJSTROVSTVÁ VO VARENÍ A JEDENÍ BRYNDZOVÝCH HALUŠIEK

(dokončenie z 4 strany)

dimenziou gurmánstva a zmyslom pre bezprostrednú „kulinársku zábavu“.

O skutočnú zábavu sa postarali: Kvartetik z Bratislavy, vynikajúci špičkoví umelci. Miroslav Dudík, husľový virtuóz, Ján Babiak, sólista Opery SND v Bratislave, Igor Bázlik, hudobný skladateľ a Vladimír Dobrik, spevák, recitátor, imitátor. Vynikajúci folklórny súbor Železiar z Košíc, folklórny súbor Krompašan, mažoretky z Krompách a ľudová hudba Gregovci zo Spišských Vlách.

Najdôležitejší však boli súťažiaci. Dokopy bolo 19 družstiev, z toho 6 zo zahraničia. /Matica slovenská v Srbsku z Báčskeho Petrovca, Memoriálne stredisko Dr. Janka Bulíka z Kovačice Srbsko, Slávia Nadlak Rumunsko, Čerpotocká gastro-nomická jednotka z Čerpotoku Rumunsko, Čabianski gregári Bekešská Čaba Maďarsko, Papcuňare ČR./ Nechýbalo súťažné nadšenie a sympatické povzbudzovanie divákov, ktorých sa nazbieralo niekoľko stoviek. Úlohou družstiev bolo: - narúbať drevo,

rozložiť oheň, uviesť vodu do varu - očistiť zemiaky, naškrabať ich na škrabke (ručne)

- vyrobiť cesto - nasádzať halušky do vriacej vody, uvarené vybrať z kotlíka - zamiesiť halušky s bryndzou - naplniť uvarenými haluškami pripravenú mierku na jedenie (3,0 kg) - po uvarení a ohodnotení kvality halušiek degustátormi v čo najkratšom čase zjesť všetky halušky (celé družstvo).

Odborná porota hodnotila rýchlosť varenia halušiek, kvalitu navarených halušiek a dodržiavanie hygieny a rýchlosť zjedenia halušiek. Po niekoľko hodinovom zápelení súťaž skončila v takomto poradí:

1.miesto: Farma dobrej nádeje Kluknava
2.miesto: Memoriálne stredisko Dr. Janka Bulíka z Kovačice Srbsko
3.miesto: Reštaurácia Melódia Krompachy
Najrýchlejšia vo varení bola Farma dobrej nádeje Kluknava za 6 min.35s. Najrýchlejšie jedenie – Mestský športový klub Spišské Vlách 1 min. 10 s. Najlepšia kvalita Reštaurácia Melódia Krompachy. Doteraz sa na „haluškách“ predstavilo 306 družstiev s 1224 štartujúcimi. Výťažok z tejto výbornej akcie 630 eur dostala Detská nadácia mesta Krompachy. Dovoľte touto cestou vysloviť úprimné poďakovanie celému

organizačnému a realizačnému štábu, členom humanitnej spoločnosti HUMANITA PRE ŽIVOT, hlavne JUDr. Jozefovi Janíkovovi, ale aj pracovníkom Mesta Krompachy, Hotelu Plejsy, ktorí odvedli naozaj veľký kus práce. Celé toto podujatie by nebolo možné zorganizovať bez pomoci tých, ktorí finančne alebo nefinančne podporili toto podujatie. Verím, že organizátori tohto podujatia spríjemnili mnohým obyvateľom nášho mesta, ale aj regiónu tento deň a budeme sa tešiť na ďalší ročník.

A.Gronďzelová

V PÔRODNICI NEMOCNICE KROMPACHY SA RODÍ ČORAZ VIAC DETÍ

V pôrodnici Nemocnice Krompachy, ktorá je členom skupiny AGEL, sa rodí čoraz viac detičiek. Presne 329 novorodencov, medzi ktorými bolo celkom 148 chlapčeka a 181 dievčatiek pomohli na svet zdravotníci v Krompachoch. Podľa tohtoročnej štatistiky sa tu narodilo už o 37 bábätiak viac ako v minulom roku za rovnaké obdobie. Najplodnejším mesiacom bol február, kedy na svet priviedlo svojho potomka až 64 mamičiek, čo bolo v porovnaní s minulým rokom o 17 detí viac.

V minulom roku sa pôrodnica Nemocnice Krompachy, podľa hodnotenia mamičiek, stala najlepšou v Košickom kraji. „Najčastejšími menami, ktorými pomenúvali mamičky a oteckovia svoje ratolesti v prvom polroku boli Nela, Natália, Jasmina pre dievčatká a z chlapčenských mien prevládali mená ako Sebastián, Kevin a Samuel. Nesmierne nás teší, že dobré meno našej pôrodnice stále rastie, čo je vidieť aj na počte pôrodov. Vážime si dôveru mamičiek a aj naďalej im budeme poskytovať kvalitnú, profesionálnu zdravotnú starostlivosť a ľudský prístup zamestnancov k pacient-

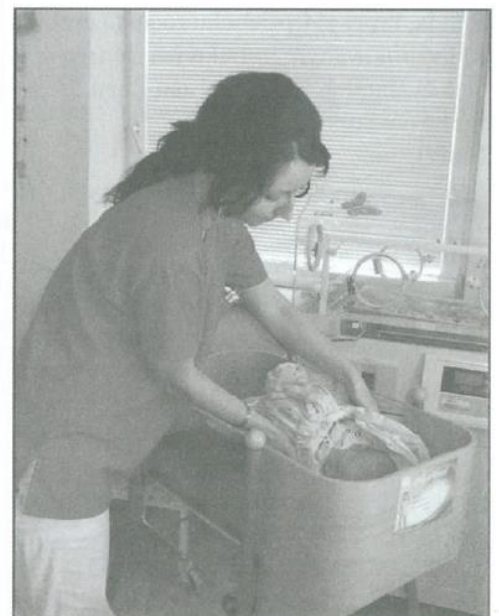
kám,“ povedala primárka gynekologicko – pôrodnického oddelenia, MUDr. Svetlana Lukáčová.

Izby na pôrodnickom oddelení sú maximálne trojlôžkové, bunkového systému so sociálnym zariadením. Okrem týchto štandardných izieb pôrodnica poskytuje aj izbu pre rodinu a jednu jednolôžkovú nadštandardnú izbu s vlastným sociálnym zariadením, TV, rooming-in. Z nadštandardných služieb poskytuje možnosť otca pri pôrode, bezbolestný pôrod v epidurálnej analgézií a inhalačnú analgéziu. „Z pozitív nášho oddelenia, ktoré vyslovujú nami odľiečené pacientky, zaznieva najmä spokojnosť so starostlivosťou zo strany lekárov, zdravotných sestier a pôrodných asistentiek, spokojnosť s úrovňou nami poskytovaných služieb,“ uzavrela primárka.

Skupina AGEL vlastní na Slovenku Nemocnicu Krompachy, ktorá je podľa mamičiek najlepšou pôrodnicou 2014 v Košickom kraji, Nemocnicu Zvolen, ktorá sa umiestnila ako tretia najlepšia pôrodnica v Banskobystrickom kraji a manažérsky riadi neziskovú organizáciu FORLIFE,

Všeobecnú nemocnicu Komárno, ktorá opakovane obhájila prvé miesto a stala sa najlepšou pôrodnicou Nitrianskeho kraja.

Mgr. Marta Csergeová, tlačová hovorkyňa AGEL SK,

MAŽORETKY CHEEKY GIRLS KROMPACHY SÚ MAJSTERKAMI SLOVENSKA

V dňoch 6.-7. júna 2015 sa konali Majstrovstvá Slovenska v mažoretkovom športe v Sabino-ve. Mažoretky Cheeky girls sa ich zúčastňujú každý rok, aby ukázali, ako usilovne celý rok trénovali, koľko energie a času obetovali na to, aby dosiahli svoj cieľ. Konkurencia bola obrovská, úroveň stále vyššia. No napriek tomu sa nám podarilo dosiahnuť krásne výsledky. Na stupienku víťazov sme stáli štyrikrát: Sóló pom pom deti - I. vicemajster Slovenska - Sofia Čurillová Duo pom pom junior - II. vicemajster Slovenska - Kristína Ondášová, Diana Papcunová Sóló 2 baton senior - II. vice-

majster Slovenska - Dagmara Karolová Mini mix senior - MAJSTER SLOVENSKA - Lenka Šoldrová, Ivana Filipová, Daniela Pokrivčáková, Soňa Micherdová, Dagmara Karolová, Miriam Čakurdová. Vďaka týmto titulom sme dostali nominácie na majstrovstvá Európy, ktoré sa tento rok budú konať 19.-23. augusta v Brne. Touto cestou by sme sa všetky členky súboru chceli poďakovať našej trénerke a vedúcej súboru Lenke Šoldrovej a našim rodičom a známym, ktorí nás aj za tie roky stále podporujú.

Dagmara Karolová

FUTBALISTI HODNOTIA UKONČENÝ SÚŤAŽNÝ ROČNÍK 2014/2015.

V polovičke júna ukončili súťažný ročník všetky naše kategórie s nasledovnými výsledkami:

Prípravka

Deti vo veku 4 až 8 rokov súťažné stretnutia nehrávajú. Ich úlohou bolo a je sa iba hrať a postupne získavať základné znalosti a futbalový kumšt. Tréningy boli dva krát do týždňa, v zime v telocvični na Zemanskej ulici a v lete na futbalovom ihrisku. Deťom sa venovali traja tréneri – Štefan Goláb, Roman Tomčík a Radka Jochmanová.

Mladší žiaci

V tomto ročníku sa v tejto kategórii zaviedol nový model. Hralo sa na skrátenom ihrisku (medzi šestnástkami) v počte 8 hráčov + brankár. Výhodou tiež bola neobmedzená možnosť striedaní (analogia hokeja), čo umožnilo trénerom využiť v zápase všetkých nominovaných hráčov. Na ihrisku sa chlapcom darilo pomenej, pretože vyhrali len raz, dva krát remizovali a 23 krát prehrali. V konečnej tabuľke obsadili 14. miesto. Trénerom v tejto kategórii je Ján Šmida, ktorý si v priebehu ročníka urobil trénerskú licenciu a stal sa kvalifikovaným futbalovým trénerom. Vedúcim mužstva mladších aj starších žiakov bol Ján Župa. Najlepším strelcom mužstva bol so 6 gólmi Marek Gožo.

Starší žiaci

Chlapci pod vedením trénera Romana Župu skončili v tabuľke na 9. mieste, keď z 26 stretnutí 9 vyhrali, 6 remizovali a 11 prehrali. O lepší výsledok sa pripravili hlavne postrácanými bodmi na domácom ihrisku v jesennej časti, v ktorej na vlastnom ihrisku 5 krát prehrali. Najlepším strelcom mužstva bol so 7 gólmi Dávid Suchý. Vyvrcholením súťažného ročníka v tejto kategórii bol II. ročník memoriálu MUDr. Jána Latkaniča, ktorého sa 20.6.2015 na našom ihrisku zúčastnilo 6 mužstiev. Spolu deväť odohraných stretnutí sa premietlo do nasledovného konečného poradia:

1. MFK Ružomberok
2. MFK Košice
3. MŠK Tesla Stropkov
4. FK Pokrok SEZ Krompachy
5. FK 05 Levoča
6. TJ Sokol Lubotice

Dorastenci

V jesennej časti mužstvo viedol Jaro Rychnavský, v jarnej časti ho vystriedala dvojica aktívnych hráčov kategórie mužov – René Rodzik a Dávid Richnavský. Chlapci obsadili v konečnej tabuľke 10 miesto za 9 výhier, 5 remíz a 12 prehíer. Konečné umiestnenie určite ovplyvnilo preradenie dvoch najlepších hráčov (Erik Cmorej a Marek Vojtek) v jarnej časti k mužom, pretože títo hráči zaznamenali spolu dve tretiny všetkých gólov. Najlepším strelcom sa stal Erik Cmorej, ktorý sa za 24 gólov stal štvrtým najlepším strelcom súťaže.

Muži

Divácky najsledovanejšia kategória svojim fanúšikom veľa radosti nepriniesla. Aj tu, podobne ako u starších žiakov, sa chlapci o lepší výsledok pripravili v domácich stretnutiach, v ktorých dva krát prehrali a 4 krát remizovali. V konečnej tabuľke obsadili 4 miesto za 16 výhier, 5 remíz a 9 prehíer. Najlepší strelca mužstva Ferko Uhrín dosiahol 15 gólov, čo v tabuľke strelcov tejto súťaže znamenalo 9 miesto (Filip Rychnavský bol s 12 gólmi na 12 mieste). Trénerom bol Martin Urban z Košíc a jeho asistentom Emil Košč. Po krátkom 14 dňovom oddychu sa muži zapojili do prípravy na nastávajúci ročník. Pod vedením nového trénera Ruda Pavlíka zo SNV sa do prípravy zapojilo 19 hráčov, jednak vlastných odchovancov a tiež chlapcov z blízkeho okolia, ktorí o reprezentáciu Krompách prejavili záujem. Sú to Rasťo Gibala zo Spišského Štvrtku, Dominika Bodnár z Gelnice, Stano Steiner z Marušoviec a po roku sa navráťivší Robo Hagara so Smižian. Ani pre nového trénera však Krompašské prostredie nie je neznáme pretože tu v minulosti aktívne hrával. V rámci prípravy chlapci odohrajú 7 stretnutí – Prakovce, Svit, Lubotice, SNV, Harichovce, Krásna a Smižany. Ostrý štart do nového ročníka bude 2.8.2015 domáce stretnutie s Veľkými Kapušanmi. Prijemným spestrením futbalového leta bude aj slovenský pohár, do ktorého sme sa prihlásili. Los druhého kola bol pre fanúšikov určite zaujímavý, pretože sa na našom ihrisku 12.8.2015 predstaví mimoriadne atraktívny súper – druholigový MFK Lokomotiva Zvolen.

František Jochman, manažér FK

ŠPORTOVÝ DEŇ SENIOROV V KROMPACHOCH

Slnkom zaliaty multifunkčný štadión pod Okruhliskom v Krompachoch bol v tohtoročný 18. júnový deň dejiskom v poradí 9. ročníka Športových hier seniorov regiónu Spiša. Za účasti 132 súťažiacich /76 žien a 56 mužov/ sa toto tradičné a populárne podujatie príslušníkov tretieho veku konalo pod záštitou OOJDS Spišská Nová Ves a usporiadala ho Mestská organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska v Krompachoch v spolupráci s Mestským úradom v Krompachoch. Športovú výkonnosť a schopnosť si v peknom športovom areáli overili súťažiaci siedmich štartujúcich družstiev /Spišská Nová Ves, Nálepko, Harichovce, Markušovce, Odorín, Spišské Vlasy a Krompachy./ Súťažilo sa v štyroch športových disciplínach: hod granátom na cieľ, kop na bránku, hod kriketovou loptičkou a beh na 60 metrov.

Prólógom podujatia bolo pôsobivé vystúpenie mažoretiek – žiačok,

ktoré zanechalo u prítomných emotívny dojem odmenený aplauzom. 22 štartujúcich reprezentantov Krompách sa pričínili o zisk ôsmich medailí rôznej hodnoty. Najúspešnejšou športovkyňou bola Marta Lenártová, ktorá získala zlatú medailu v kopoch na bránku a bronzovú medailu v hode kriketovou loptičkou. Ziskom dvoch strieborných medailí sa môžu popýšiť manželia Neupauerovci. Pani Ludmila v kopoch na bránku a pán Imrich v behu na 60 metrov. V hode kriketovou loptičkou bola ešte dekorovaná zlatou medailou pani Žofia Kakalejčíková. Majiteľmi troch bronzových medailí sa stali: Elena Šefčíková v behu na 60m, Celestína Hudáková a Ondrej Segla obaja v hode granátom. Medailovú žatvu zaevidovali reprezentanti Harichoviec a Spišskej Novej Vsi, keď obe družstvá získali 11 medailí. Naopak, žiadnu medailu nezískali Markušovce.

Najúspešnejším jednotlivcom sa stal bývalý futbalista Tatrana Spišská Nová Ves Pavol Barilla so ziskom štyroch medailí.

Bilancia medailového zisku jednotlivcov:

Bilancia medailového zisku družstiev:

DRUŽSTVO	ZLATO	STRIEBRO	BRONZ	MEDAILÍ CELKOM
1. Harichovce	7	3	1	11
2. Spišská Nová Ves	3	5	1	11
3. Nálepko	3	3	3	9
4. Krompachy	2	2	4	8
5. Spišské Vlasy	2	1	3	6

MENO/PRIEZVISKO	ZLATO	STRIEBRO	BRONZ	MEDAILÍ CELKOM
1.P. Barilla/SNV/	3	1	0	4
2.D. Slivka/Nálepko/	1	1	1	3
3.M. Schützová/Spiš.Vlasy/	1	1	0	2
4.M. Lenártová/Krompachy/	1	0	1	2
5.P. Kisseman/Spiš.Vlasy/	1	0	1	2
6.J. Novosedlák/Harichovce/	0	1	1	2
7.E. Plačko/SNV/	0	1	1	2
8.V. Fabiánová/Odorín/	0	1	1	2
9.K. Šomšák/Nálepko/	0	0	2	2

Dušan Girba /člen výboru JD v Krompachoch/

DENNÉ CENTRUM SENIOROV

Dňa 17.6.2015 v DCS výbor pre svojich členov pripravil športové hry s posedením pri guľášoch. Športový deň sa začal o 10. hod. a zúčastnilo sa na ňom 53 členov. Do súťaží sa zapojilo 24 členov.

- disciplína: **Hod tanierom na čiaru**
- disciplína: **Hod krúžka na kolík**
- disciplína: **Hod lopty na vedro**

1. miesto: F. Jurišinec 2. miesto: C. Hudáková 3. miesto: J. Remiáš

1. miesto: M. Bátorová 2. miesto: F. Jurišincová 3. miesto: B. Bátor

1. miesto: M. Rychnavská 2. miesto: P. Štecová 3. miesto: M. Hvizdošová

Výborný guľáš nám navaril Ábel Rychnavský a Andrej Buber za pomoci výboru DCS. Ďakujeme všetkým našim členom a mestu Krompachy. Stretne sa radi v DCS na ďalšej akcii.

Výbor DCS

KAM CEZ PRÁZDNINY V KROMPACHOCH

Krytá plaváreň

Pondelok:	sanitárny deň
Utorok:	14.00 hod. - 20.00 hod.
Streda:	14.00 hod. - 20.00 hod.
Štvrtok:	14.00 hod. - 20.00 hod.
Piatok:	14.00 hod. - 20.00 hod.
Sobota:	11.00 hod. - 20.00 hod.
Nedeľa:	11.00 hod. - 20.00 hod.

Tenisový kurt na Tragusovej ulici

info: 0911 059 648

Multifunkčné ihrisko na Maurerovej ulici

Pondelok – piatok	09:00 hod. – 15:00 hod.
deti a mládež	
	15:00 hod. – 21:00 hod.
	rezervované pre ostatnú verejnosť
Sobota – nedeľa	08:00 hod. – 21:00 hod.
	rezervované pre ostatnú verejnosť
Poplatok za služby spojené s užívaním multifunkčného ihriska	1 €/hod.

rezerváciu ihriska je potrebné dohodnúť u správcu

0917 326 139

Štadión pod Okruhliskom na Kúpeľnej ulici

Pondelok – piatok	09:00 hod. - 14:00 hod.
deti a mládež	
Sobota – nedeľa	09:00 hod. – 20:00 hod.
	verejnosť podľa dohody so správcom
poplatok za služby spojené s užívaním	3€/hod.
Pri umelom osvetlení	5€/hod.

rezerváciu ihriska je potrebné dohodnúť u správcu

0917 833 367

ZÁHRADKÁR V JÚLI

Leto pokročilo a konzervárenská sezóna je v plnom prúde. Občas sa ale stáva, že časť našej práce vyjde nazmar. Uskladnené zaváraniny začínajú „pracovať“. Povedzme si niečo o možných príčinách nášho neúspechu. Jednou z hlavných príčin kvasenia zaváranín je neprichytené viečko pri sterilizácii. Pri chladení vnikne do pohára voda, alebo vzduch a tým aj všadeprítomné baktérie. Ak sa tomu chceme vyhnúť, sú potrebné nasledujúce zásady. Pri viackrát používaných viečkach prevedieme niekoľkonásobné zatlačenie viečka Omnia novou neopotrebovanou hlavicou. Pri staršej hlavici môžeme na viečko pod hlavicu pred zatlačením preložiť utierku. Tesnosť zistíme tak, že preklopíme pohár. Ak je viečko dobre prisaté, neuniká žiaden nálev. Viečko sa pri sterilizácii neprichytí aj z iných príčin, napr., keď je chybná, alebo poškodená gumička, prasknutý pohár, nízka teplota vnútri pohára pri sterilizácii, nerovná styčná plocha pohára a viečka. Kvasenie začína spravidla do jedného mesiaca po výrobe kompótu, plesnivenie neskoršie. Príčinami môže byť nízka teplota a krátka doba sterilizácie, nesprávne ukazujúci teplomer, vysoký obsah kvasiniek a plesní pri nedostatočných hygienických podmienkach (nedostatočné umývanie a pod.). Kvasnice a zaplesnivé kompóty sú nepoužiteľné, ale môžu sa po odstránení plesne pridať do kvasu, určeného na výrobu ovocného destilátu. Ak zavárame spôsobom, že prehriate ovocie zalievame vriacim nálevom, je dôležité po uzavretí viečka dať pohár na ¼ hodiny do ležiacej polohy, aby sme dosterilizovali viečka hrdlo pohára. Ak nám hneď nezaliate plo-

dy v pohári, alebo po otvorení kompótu, príčinou je nedostatočná teplota pri sterilizácii a tým aj neinaktivácia enzýmov. Hnednutie je podmienené prítomnosťou kyslíka., preto plody by mali byť počas sterilizácie prehriate na teplotu najmenej 70°C. Ak zistíme, že viečko nám ani po niekoľkonásobnom uzavretí netesní, zaváraninu čo najskôr skonzumujeme, alebo uložíme v chladničke, kde vydrží jeden mesiac. Pri príprave sirupov je veľmi dôležité, aby sme po naplnení a uzavretí fľaše uzáverom, ihneď dali fľašu do ležatej polohy aspoň na 15 minút, aby sa dosterilizovalo hrdlo a uzáver fľaše. Teplota pri sterilizácii sirupov niekedy nestačí na likvidáciu spórov plesní, hlavne pri sirupoch z lesného ovocia, ktoré sa nedá dokonale umyť. Pri príprave týchto sirupov dávame do nich tesne pred plnením do fliaš kyseliny sorbovú (dostať v drogerii) podľa návodu. Tým zabránime plesniveniu sirupov.

Pri zakladaní uhoriek v sladkokyslom náleve, či už sterilizáciou, alebo nakladačom DEKO sa stane, že nálev v niektorom pohári sa zakalí. V pohári prebehne tzv. mliečne kvasenie, po čase sa nálev vyčistí a na dne sa usadí biela zrazenina. Takéto uhorky sú konzumovateľné, zdravotne nezávadné, avšak ich chuť je už len kyslá, pretože cukor prekvasil na kyselinu mliečnu.

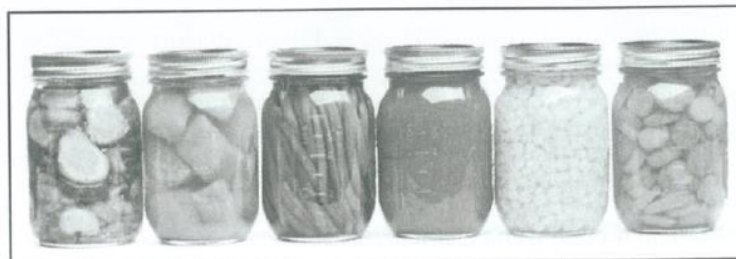
Domáca sterilizácia zeleného hrášku a fazuľky v slanom náleve skrýva v sebe nebezpečenstvo, že ani pri teplote 100°C sa neusmrtia všetky mikroorganizmy, vrátane ich spór. Vzniká nebezpečenstvo vytvárania sa prudkého jedu v slanej konzerve. Sterilizácia sa musí robiť druhýkrát v priebehu 24 - 48

hodín., prípadne aj tretíkrát. Podozrivé konzervy hrášku a fazuľky žiadnom prípade nekonzumujeme ani po tepelnej úprave.

Zaváraniny pred uskladnením prehliadneme, či je viečko dobre prisaté a to poklepnem na viečko, alebo jeho pootočením. Poháre skladujeme v chladnej, suchej a podľa možnosti

v zatienenej miestnosti alebo polici. Kompóty by sme mali skonzumovať do roka, len výnimočne ich uskladňujeme dlhšie. Zaváraniny z minulej sezóny konzumujeme prednostne, preto je dôležité, aby sme ich označovali dátumom.

Ján Milo

Sudoku

		1						
		2		3				4
			5			6		7
5			1	4				
	7						2	
				7	8			9
8		7			9			
4				6		3		
						5		

Všetko podstatné o dianí v našom meste nájdete na stránke www.krompachy.sk

Krompašský spravodajca je v predaji po 20. dni v príslušnom mesiaci. Uzavierka príspevkov je do 10. dňa daného mesiaca.

KROMPAŠSKÝ
spravodajca

riaditeľstvo pôst Košice, č. j. 1739-OPPP-94 zo dňa 14. 6. 1994 • Adresa redakcie: MsÚ, Nám. slobody č. 1, 053 42 Krompachy, tel: 053 419 22 11, e-mail: sekretariat@krompachy.sk • Sídlo vydavateľa: MsÚ, Nám. slobody č. 1, 053 42 Krompachy • IČO 329282 • ISSN 1339-0368 • Redakčná rada nezodpovedá za obsah článkov dopisovateľov.

Vydáva mesto Krompachy, vydávanie povolené OÚ v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 3/91.

Redakčná rada: Ing. Iveta Rušinová, Stanislav Barbuš, Mgr. Miloš Klein, Mgr. Anna Grondželová • Platné evidenčné číslo pre periodickú tlač „Krompašský spravodajca“: EV 3373/09 • Grafická úprava a tlač: Vanoku, s. r. o., F. Urbánka 20, Spišská Nová Ves • Podávanie novinových zásielok povolené Východosl.